

Supertiistai ei vielä ratkaissut demokraattien ehdokasta

ALIO

Benita Heiskanen

Yhdysvaltain 3. maaliskuuta pidettyjen demokraattisen puolueen esivaalien tuloksista pikavoittoa odottaneet joutuivat pettymään karvaasti. Supertiistai olisi ollut nimensä veroinen, jos jompikumpi kärkikaksikosta, Vermontin **Bernie Sanders** tai Delawaren **Joe Biden**, olisi saanut selkeän irtioton toisestaan. Toisin kävi: asetelmat eivät selkeytyneet.

Vaikka Bidenia voidaan oikeutetusti pitää supertiistain voittajana – ja yllättäjänä – lopullista ääntenlaskentaa joudutaan odottamaan päiviä, ellei viikkoja. Vielä maaliskuun aikana tullaan käymään 13 esivaalit, muiden muassa tärkeissä vaa'ankieliosavaltioissa, kuten Michiganissa, Ohiossa,

Arizonassa ja Floridassa.

Huhtikuussa katseet kohdistuvat suuriväkilukuisiin osavaltioihin, kuten New Yorkiin ja Pennsylvaniaan, joiden jälkeen tiedämme noin 88 prosenttia äänistä. Viimeinen esivaali käydään Puerto Ricossa 7. kesäkuuta.

Vaaleissa äänisaaliin jakavat 3979 puolue-edustajaa eli delegaattia matkustavat 13.–16. heinäkuuta Wisconsinin Milwaukeeessa pidettävään puoluekokoukseen. Presidenttiehdokkaan on saatava 1991 delegaatin tuki puolelleen tullakseen valituksi. Optimistisessa skenaariossa voittaja saa selkeän mandaatin istuvan presidentin haastajaksi.

Mikäli näin ei käy, järjestetään toinen äänestyskierron, jonka myötä säännöt muuttuvat. Delegaattit saavat tällöin vaihtaa ehdokasta, ja samalla mukaan otetaan 771 niin kutsuttua superdelegaattia. Nämä ovat demokraattisen puolueen vip-jäseniä eli entisiä presidenttejä, kuvernöörejä, senaat-

huom.

USA:N PRESIDENTINVAALIT.

Mikäli demokraattien ehdokas mieli valkoisen talon herraksi, olisi puolue-eliitin ja ruohonjuuritason kiireesti löydettävä yhteinen poliittinen sävel.

toreita, kongressiedustajia ja muita puolueen vaikutusvaltaisia jäseniä. Superdelegaattien välityksellä puolue pitää osittaista päätösvaltaa itsellään.

Puoluekokouksessa voidaan äänestää myös mustasta hevosesta, joka ei ole ollut esivaaleissa ehdokkaana lainkaan. Äänestyskäytäntöihin liittyy monenlaista suhmurointia ja lehmänkauppoja eri tahojen kesken. Tavalla tai toisella presidentti- ja varapresidenttiehdokaspari on ratkaistava.

Jos heinäkuun puoluekokouksessa tulisi vastaan tilanne, jossa ehdokkaan valinnasta ei päästäisi yksimielisyyteen, olisi sillä merkittävät seuraamukset. Vuosi vuodelta käy ilmeisemmäksi kuinka suurten ristiriitojen kanssa demokraattinen puolue kamppailee. Erimielisyydet näkyvät sekä suhtautumisessa poliittiseen ohjelmaan että itse vaaliprosessin hahmottamisessa.

Demokraattien maltillinen siipi uskoo vakaasti siihen, että

vaalit voitetaan ohjelmalla, joka vetoaa sitoutumattomien äänestäjien ja joidenkin republikaanien intresseihin. Esimerkkinä tästä on Bidenin ajama terveydenhuoltojärjestelmä, jossa kansalaisilla on oikeus ostaa erityyppisiä vakuutuspaketteja oman taloudellisen tilanteen ja henkilökohtaisten tarpeiden mukaan.

Puolueen vasemman laidan aktivistiisiipi sen sijaan näkee järjestelmän perusteellisen saneerauksen edellytyksenä nuorten ja uudistusmielisten äänestäjien aktivoimiseksi. Tätä näkemystä edustaa Sandersin ajama, kaikille kansalaisille avoin ja verovaroin rahoitettava terveydenhuoltouudistus, joka poistaisi henkilökohtaiset vakuutukset. Näkemykset eivät voisi olla kauempana toisistaan.

Meneillään olevissa esivaaleissa puoluejohdon kanta on selkeästi lähempänä Bidenia, kun taas aktivistiisiiven pulssi sykkii samaa tahtia Sandersin kanssa. Vaalien yksi kriittisimpiä kysy-

myksiä onkin, miten keskenään ristiriitaiset käsitykset saadaan sovitettua yhteen.

Pahimmassa tapauksessa riitaiset osapuolet jäävät varsinaisissa vaaleissa kotiin, ja se taas koituisi suoraan istuvan presidentin eduksi.

Kun demokraattien ehdokas kohtaa 3. marraskuuta pidettävissä varsinaisissa vaaleissa **Donald Trumpin**, kompassukivenä ei ole pelkästään epätyypillinen vastaehdokas vaan presidentti, joka mielipidemittausten mukaan nauttii puolueväkensä keskuudessa jopa 90 prosentin luottamusta.

Mikäli demokraattien ehdokas mieli valkoisen talon herraksi, olisi puolue-eliitin ja ruohonjuuritason kiireesti löydettävä yhteinen poliittinen sävel. Meneillään olevien vaalien valossa tilanne näyttää hankalalta, ellei peräti mahdottomalta.

Kirjoittaja on Pohjois-Amerikan tutkimuksen professori Turun yliopiston John Morton-keskuksessa.